یادداشت

همت نصیری

چرایی رکود ساختمان

آنچه این روزها بیش از انتظار به دغدغه اصلی فعالان ساختمانی از یک سو و مردم متقاضی مسکن از سوی دیگر تبدیل شده این سؤال است که «وضعیت بازار مسکن چه خواهد شد؟» و به نوعی هردو گروه در انتظار کسب اطلاعات موثق در رابطه با آینده صنعت ساختمان و بازار مسکن هستند. فعالان ساختمانی می‌خواهند بدانند آیا در آینده نزدیک کار و بار-آرمیده در رکود-شان رونق خواهد گرفت یا نه؟ و مردم نیز به‌عنوان کسانی که دغدغه تأمین سرپناه برای خود دارند خواهان برطرف شدن دغدغه خانه‌دارشدنشان هستند اما پیش از پاسخ به این سؤال و دغدغه هردو گروه که در واقع سؤال جامعه است، ابتدا طرح سؤال دیگر و پاسخ به آن ضروری می‌نماید و آن سؤال این است که «اصلاً چرا مسکن در رکود است؟» به نظر می‌رسد کسانی که به دنبال مطلع‌شدن از آینده بازار ساختمان و در کل آینده اقتصاد کشورهستند اگر ابتدا به چرایی و علل «در رکود بودن بازار مسکن و ساختمان» عمیق‌تر و دقیق‌تر بیندیشند و پاسخ آن را از متولیان این بازار و صنعت دریافت کنند، سریع‌تر به جواب سؤال «وضعیت بازارمسکن چه خواهد شد؟» دست خواهند یافت.

از این رو، برای داشتن نگاه دقیق‌تر و عمیق‌تر به چرایی «در رکود بودن بازار مسکن و ساختمان» به نظر می‌رسد باید بر دو مقوله «تعهد» و «نظارت» بیش از آنچه به ظاهر لقلقه زبان‌ها شده‌اند، متمرکز شد و تأثیر آنها را بر تمام شئون زندگی مورد کنکاش قرار داد اما در این مختصربرای بررسی تأثیر «تعهد» و «نظارت» بر رکود بازار ساختمان و مسکن لازم می‌نماید قدری بیشتر به چگونگی اثرگذاری این دو بپردازیم.

۱ـ تعهد: فارغ از معانی لغوی آن در فرهنگ‌نامه‌ها، تعهد واژه‌ای است که یک شخص در مقابل فرد یا افراد دیگر جامعه و در یک چارچوب خاص خود را متعهد می‌داند. چارچوب درواقع همان قانونی است که طرفین موظفند در قالب آن به عهدهای خود نسبت به هم عمل کنند و اگر هرکدام از عمل به عهد بر عهده گرفته خویش سرباز زند، طبق مفاد قانون و چارچوب مشخص شده باید تبعات و ضرر و زیان بدعهدی خود را بپذیرند، با این تعریف، آیا آنهایی که باید در حوزه ساختمان و مسکن به تعهد خود در چارچوب قوانین موضوعه عمل می‌کردند، به آن پایبند بوده‌اند؟ آنچه بر سر صنعت ساختمان آمده و مردم و فعالان ساختمانی را نگران کرده درواقع از بدعهدی‌هایی است که متولیان هرکدام به نوبه خود و در سطوحی که قرارگرفته‌اند نسبت به تعهدات خویش داشته‌اند. به اذعان همه دست‌اندرکاران هم ساختمانی، هم مجریان و هم قانونگذاران این بخش به حد وفور در این حوزه قانون وضع‌شده که هرکدام بنا به نیازمندی‌هایی که در دوره خود احساس می‌شده و کماکان نیز این نیازمندی‌ها وجود دارد، وضع شده‌اند ولی متأسفانه آنچه مغفول مانده عدم عمل به قانون است.

در حوزه صنعت ساختمان و مسکن قوانین بی‌شماری چه در بخش فنی و مهندسی و چه در بحث خریدوفروش تصوب شده‌است که در صورت اجرای نه تمام حتی بخشی از آنها مطمئناً وضعیت این صنعت، آن نخواهد بود که در حال حاضر است! برای روشن شدن موضوع می‌توان به چند مورد از قوانین وضع‌شده‌ای که اجرا نمی‌شود از آن جمله عدم اجرای شناسنامه فنی ساختمان، عدم اجرای بیمه کیفیت ساختمان، عدم اجرای کامل ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی- که به اذعان هیئت‌مدیره این سازمان مردم‌نهاد حتی با نگاه خوش‌بینانه ۵۰ درصد این قانون اجرا نمی‌شود- اشاره کرد. در بحث مسکن نیز قوانین متعدد اعم از دریافت مالیات از خانه‌های خالی، وضع مالیات بر متراژهای بالای ۱۵۰ متر، نحوه پیش‌فروش ساختمان و ارائه انواع تسهیلات به ساختمان‌های نوساز تا ۲۰ ساله و... وضع شده است که در صورت تعهد داشتن متولیان و اجرای هرکدام از آنها یقیناً وضعیت بازار مسکن نه تنها چنین در رکود نخواهد بود بلکه رونق هم خواهد گرفت اما متأسفانه «باز متعهد نبودن متولی به انجام وظایف» مشکل اساسی است.

۲ـ نظارت: جایی که پای تعهد بلنگد و به عبارت روشن‌تر فرد از انجام وظیفه محوله بنا به عللی سرباز زند، پای نظارت به میان می‌آید. قدر مسلم آن است که نمی‌توان بر اکثریت جامعه نظارت کرد و در وضع قوانین هم فرض بر اجرای آنها از سوی اکثریت متعهدان و مشمولان قانون است. بر این اساس بحث «نظارت» مشمول کسانی می‌شود که نه عمداً بلکه سهواً و از روی بی‌اطلاعی و ناآگاهی در انجام وظیفه خویش کوتاهی می‌کنند و «ناظر» در این گونه مواقع با نظارت بر وی، راهنمایی و هشدار دادن به فرد قاصر او را به مسیر صحیح انجام وظایف خویش رهنمون می‌شود که با بازگشت عده معدود کوتاهی کنندگان در انجام‌وظیفه، همه مشمولان اجرای قانون در چارچوب قانون به ایجاد جامعه ایمن کمک می‌کنند. در این صورت است که هم مجریان قانون و هم قوانین موضوعه در خدمت جامعه قرار خواهند گرفت.

در صنعت ساختمان و مسکن نیز در جاهای مختلفی نظارت بر امور ساختمانی در نظر گرفته شده است. در بخش فنی و مهندسی ساخت‌وساز به عنوان مثال مهندسان ناظر بر اجرای صحیح و کیفی‌سازی نظارت می‌کنند و کیفیت و دوام این گونه ساختمان‌ها را بیمه‌ها نیز تضمین کنند. در بخش معاملات مسکن و در مراحل ارائه تسهیلات نیز قوانین متعددی وجود دارد که باز در صورت رعایت و نظارت بر عده کمی که به علت ناآگاهی منجر به ایجاد اختلال در روند معاملات و ارائه تسهیلات می‌شوند، موجبات انجام صحیح آنها را فراهم خواهند آورد اما باز متأسفانه در این بخش نیز نظارت نتوانسته است جای خالی عدم تعهد را پر کند و جلوی لغزش را بگیرد.

به نظر می‌رسد هم در بخش صنعت ساختمان و مسکن و هم سایر سطوح اقتصادی کشور چه مسئولان و متولیان و چه سایر اقشار جامعه اگر به دنبال مطلع شدن از چگونگی وضعیت آن در آینده هستند تا برنامه‌ریزی‌های اقتصادی از نوع سرمایه‌گذاری یا تأمین مایحتاج خود را براساس آن بنا کنند، ابتدا باید به چرایی ایجاد رکود که ذکر شد علتش «عدم تعهد» و «عدم نظارت» است، دست یابند و به چگونگی درمان این درد مزمن بیندیشند که قطعاً و تنها در صورت علاج این درد مزمن دیگر شاهد رکود چه در صنعت ساختمان و چه در کل اقتصاد نخواهیم بود. امید می‌رود با جلای دوباره به حنای رنگ باخته «نظارت و تعهد» و با بهره‌گیری از امکانات و مقدورات قانونی به رونق‌بخشی اقتصاد کلان کشور کمک شود تا با رونق واقعی این بخش، پاسخ واقعی هم به شائبه‌های انتخاباتی بودن اختصاص وام‌های کالایی و خودرویی برای رونق موقت اقتصاد داده شود.

خبر

وزارت کشور باید در انحصاری شدن بیمه زائران اربعین پاسخگو باشد

زائران اربعین حسینی امسال با پرداخت ۲۵ هزار تومان بیمه شده‌اند، این درحالی است که وزیر کشور باید در خصوص انحصاری شدن بیمه زائران اربعین پاسخگو باشد.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه همه امور بیمه‌ای اربعین امسال به صورت انحصاری به یک شرکت واگذار شده بود، گفت: وزارت کشور باید در این خصوص پاسخگو باشد. سیدحسن حسینی شاهرودی درخصوص بیمه زائران اربعین حسینی گفت: درخصوص بیمه زائر، رانتی برای یکی از شرکت‌های بیمه‌ای ایجاد شده است و این موضوع از طریق کمیسیون فرهنگی مجلس از یک ماه قبل مورد پیگیری قرار گرفت. عضو کمیسیون اقتصادی با بیان اینکه با اتخاذ تمهیداتی می‌توانستیم زمینه‌ای فراهم کنیم که هزینه بیمه زائران کاهش یابد، گفت: در این راستا باید اجازه داده می‌شد شرکت‌های بیمه‌ای دیگر نیز در این موضوع مشارکت داشته باشند. نماینده مردم شاهرود در مجلس شورای اسلامی گفت: در اربعین امسال زوار به نوعی مجبور بودند توسط یک شرکتِ بیمه خصوصی، بیمه شوند.

بوئینگ: هرچه ترامپ بخواهد

گلابی‌های «هوایی» نمی‌رسند!

ایرباس: تکلیفمان مشخص نیست، اگر ایران پول نقد بدهد شاید یک هواپیما تا پایان سال بدهیم

گزارش یک

وحید حاجی‌پور

حالا همه چیز در کما فرو رفته است؛ پرواز پرنده‌های امریکایی در آسمان ایران که منتفی شد و اتوبوس‌های هوایی فرانسوی هم یک گام به عقب نشسته‌اند. «گلابی» برجام نرسید و همه چیز مبهم مانده است تا شاید دوباره فروشی برجام سود بیشتری برای شرکت‌های غربی فراهم کند!

ترامپ به ریاست‌جمهوری امریکا رسیده است و مشاوران و حلقه نخست اطراف وی با حملات مکرر به ایران از تنگ‌تر شدن دایره تحریم‌ها چه با برجام و چه بی‌برجام می‌گویند. زمانی که رئیس‌جمهور تعدادی از وزرای خود را به پاریس برد وزیر راه و شهرسازی را سر میزی نشاند که قرار بود نتیجه امضاها به ورود ۱۱۸ ایرباس بینجامد. پس از این قرارداد که از اساس اولویت‌داربودنش در اقتصاد محل بحث شد و اما و اگرهایی که عاقبت کار را در هاله‌ای از ابهام قرار داد، بوئینگی‌ها نیز وارد گود شدند و حاضری زدند. بوئینگ امریکا با مقامات و سناتورهای این کشور نشست و برخاست کرد تا مجوز فروش هواپیماهای خود را به ایران دریافت کند.

رقابت ایرباس و بوئینگ برای حضور در ایران موجب بی‌محلی دولت به سایر شرکت‌های سازنده هواپیماها شد و از قضا اراده بوئینگ برای حضور در کشور را خروجی دیپلماسی هوایی خود دانستند. تعدادی از دولتمردان گفتند که با باز شدن بند تحریم‌ها هواپیماسازها برای حضور در ایران با هم رقابت می‌کنند و ما خوشبخت این رقابت هستیم. اما ترامپ که آمد وضعیت به هم ریخت و در نخستین اقدام پس از مشخص شدن رئیس‌جمهور آینده امریکا کنگره این کشور ممنوعیت فروش هواپیما به ایران را تصویب کرد.

بوئینگی‌ها که در چند ماه اخیر نسبت به این موضوع اعتراض می‌کردند امروز تغییر موضعی اساسی داده‌اند: «هر چه ترامپ بخواهد». مقامات شرکت بوئینگ گفتند، اگر دولت ترامپ فروش هواپیما به ایران را ممنوع سازد، این شرکت به این تصمیم احترام خواهد گذاشت. تیم نیل، سخنگوی سیاستگذاری عمومی هواپیماهای تجاری بوئینگ در این باره گفت: «(این قرارداد) وقتی اتفاق بیفتد، اتفاق خواهد افتاد.» اما در فرانسه شرکت هواپیماسازی ایرباس با اشاره به رأی مجلس نمایندگان امریکا در خصوص توقف فروش هواپیما به ایران و پیروزی ترامپ اعلام کرد این شرایط یک «وضعیت بلاتکلیفی» را برای ایرباس در زمینه فروش هواپیما به ایران پدید آورده است.

بلومبرگ در این باره گزارش داده است: شرکت هواپیماسازی ایرباس اعلام کرد در حال ارزیابی تبعات رأی کنگره امریکا به ممنوعیت فروش هواپیماهای ایرباس و بوئینگ به ایران است، اما فرآیند تکمیل قرارداد ۲۷ میلیارد دلاری فروش هواپیما به تهران را نیز متوقف نکرده است.

کلاود براندس، معاون رئیس شرکت ایرباس در امور تأمین مالی مشتریان در خاورمیانه گفت: ایرباس منتظر خواهد ماند تا ببیند سنا و رئیس‌جمهور باراک اوباما چه واکنشی به تصمیم اخیر مجلس نمایندگان نشان می‌دهند. وی افزود: حتی اگر توقف فروش هواپیما به ایران رأی نیاورد، رأی اولیه مجلس نمایندگان در شرایطی که ایرباس در حال مذاکره در مورد شرایط نهایی قرارداد است، یک «وضعیت بلاتکلیفی» به وجود آورده است.

براندس افزود: «تصمیم نهایی هر چه که باشد، از نظر زمانی برای این قرارداد خوب نیست. ما باید واکنش ایران را ببینیم.» چه اوباما مصوبه مجلس نمایندگان را وتو کند و چه نکند، روی کار آمدن دونالد ترامپ «حکایت از وضعیت خوبی ندارد.»

براندس گفت: اگر ایران پول را نقداً پرداخت کند، ایرباس ممکن است بتواند تا قبل از پایان سال کار تحویل یک هواپیمای باریک پیکر ای ۳۲۱ به ایران را پیش ببرد، هرچند این یک فروند «به عنوان بخشی از یک بسته مورد مذاکره قرار گرفته» و هنوز باید قرارداد نهایی امضا شود. وی گفت: شرکت ایرباس همچنین در خصوص فروش چهار فروند هواپیمای پهن پیکر ای ۳۳۰ با ایران رایزنی کرده است.

این مدیر شرکت ایرباس گفت: حتی اگر قرارداد ایرباس از مخالفت جمهوریخواهان جان سالم به در ببرد، بعید است به یک قرارداد قطعی برای فروش همه ۱۱۸ فروند هواپیمای اعلام شده تبدیل شود، زیرا ایران پنج ماه بعد از توافق با ایرباس، برای خرید ۱۰۹ فروند هواپیما از بوئینگ توافق کرده است. تعداد نهایی فروش هواپیما توسط این دو شرکت به ایران هنوز مشخص نیست.

براندس در ادامه گفت: تعداد نهایی هواپیماها احتمالاً پس از موفقیت ایران در تأمین مالی قراردادها مشخص خواهد شد که با توجه به حساسیت‌های سیاسی نسبت به قرارداد به امری پیچیده تبدیل شده است. هرچند خزانه داری امریکا در ماه سپتامبر مجوزی را برای فروش ۱۷ فروند هواپیمای ایرباس به ایران صادر کرد، اما ایران به دنبال تأمین مالی این قرارداد از شرکت دوبی ایروسپیس انترپرایز است که مستلزم صدور مجوز دیگری است.

ایران قصد دارد هواپیماهایی از جمله مدرن‌ترین محصول شرکت ایرباس یعنی‌ای ۳۵۰ و سوپر جامبوی ای ۳۸۰ را خریداری کند و خرید هواپیماهای ۷۴۷ جامبو، ۷۷۷ و ۷۷۷ ایکس از بوئینگ را نیز در برنامه دارد. شرکت امریکایی بوئینگ به دنبال فروش ۸۰ فرود هواپیما به ارزش ۱۷/۶ میلیارد دلار به ایران به صورت مستقیم و ۲۹ جت مسافربری از طریق شرکت‌های لیزینگ به ایران است که آن هم به محاق رفته است.

■ سفر به چین

همزمان با این اتفاقات عباس آخوندی از خرید هواپیماهای چینی گفته است؛ وزیر راه و شهرسازی که در حال تدارک معرفی خود به عنوان یک قهرمان «هوایی» بود خود را در موقعیت شکست خورده می‌بیند. او به شانگهای سفر کرده است و در یکی از برنامه‌های خود ازشرکت هواپیماسازی کومک (Comac) چین بازدید و با مدیران ارشد این شرکت هواپیماسازی گفت‌وگو کرد.

در این دیدار مدیرعامل کارخانه کومک تمایل خود را نسبت به ورود به بازار ایران اعلام کرد و وزیر راه و شهرسازی کشورمان نیز عنوان کرد: بازار هواپیماهای مسافربری بازاری رقابتی است و ورود شرکت چینی به بازار و صنعت هوانوردی ایران مستلزم ارائه الزامات و استانداردهای ایمنی، فنی و کیفی به مراجع، سازمان و ایرلاین‌های ایرانی و ارائه خدمات پشتیبانی فنی- مالی از تولیدات آن شرکت است. هرچند آخوندی برای چینی‌ها شرط گذاشته است اما مشخص نیست با توجه به وضعیت ایرباس و بوئینگ این شرط‌ها به کجا خواهد رسید. دولت به هواپیماهای روسی هم «نه» گفته است و در چنین وضعیتی دولت در بن‌بست بزرگی قرار گرفته تا «گلابی‌های هوایی» که یکسالی است همه در انتظار چیدن آن هستند باز هم از دسترس خارج شود.

گزارش ۲

کارگران در رهگذر واگذاری شرکت‌های دولتی ضرر کردند

شرکت‌های اقماری؛ برنده خصوصی‌سازی در ایران

خصوصی‌سازی نه‌تنها سودی برای کارگران، نداشته است بلکه دود آن نیز به چشم خیلی از کارگران رفته است. در این بین با گذشت دهه‌ها از واگذاری شرکت‌ها، بخش خصوصی قوی در کشور شکل نگرفته است که این امر نشان می‌دهد شرکت‌های دولتی به شرکت‌های اقماری دولتی یا بخش‌های عمومی واگذار شده است.

طراحان سیاست‌های تعدیل اقتصادی و خصوصی در دنیا براین باوربودند که واگذاری شرکت‌های دولتی به سایر بخش‌ها و تغییر مالکیت از دولتی به خصوصی موجب رشد کارایی و رقابت می‌شود اما امروزه ثابت شده است کارایی اصلاً به مالکیت ارتباط چندانی ندارد و اگر در هر بخشی چه دولت یا خصوصی انگیزه و همچنین مدیریت، نظارت و پاسخگویی وجود داشته باشد کارایی هم وجود خواهد داشت.

حال با گذشت دهه‌ها از خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی در ایران و واگذاری صدها شرکت که در اصل نتیجه انباشت دهها سال ثروت مردم ایران بوده است، گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد خصوصی‌سازی نتایج ادعا شده در قانون را به همراه نداشته است.

در صورت اجرای صحیح سیاست‌های کلی اصل ۴۴ پیش بینی می‌شد برخی مشکلات در اقتصاد حل و فصل شود و با از بین رفتن انحصارها و جایگزینی رقابت شاهد کاهش نرخ خدمات و کالا در کشور باشیم، اما شواهد نشان می‌دهد دارایی‌های ملی ایران در رهگذر واگذاری‌ها هم به ثمن بخس فروخته شده و هم اینکه کارگران شرکت‌های واگذار شده حقوقشان پایمال شده و هم اینکه شرکت‌ها به بخش‌های دولتی یا عمومی واگذار شده است که هدف از واگذاری چنین نتایجی نبود.

■ موسوی لارگانی: شرکت‌های اقماری مانع انجام خصوصی‌سازی واقعی می‌شوند

سیدناصر موسوی لارگانی در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری خانه ملت در خصوص شرکت‌های اقماری گفت: فعالیت‌های اقتصادی کشور باید به نحوی باشد که زمینه رونق تولید و اشتغال در کشور فراهم شود و اگر شرکت‌های اقماری بخش‌های دولتی برنده خصوصی‌سازی‌ها بوده‌اند که باید در خصوصی‌سازی تجدید نظر کرد.

موسوی لارگانی ادامه داد: بعضاً شرکت‌های اقماری توسط برخی نورچشمی‌ها یا شرکت‌هایی با حضور بازنشستگان یک دستگاه دولتی تأسیس می‌شوند که باید به این موضوعات رسیدگی شود. برخی شرکت‌های اقماری در اسراف و به نوعی می‌توان عنوان کرد در اختلاس نقش داشته‌اند و شرایطی را فراهم کرده‌اند که به جای صرفه‌جویی، منابع بیشتری هزینه شود.

نایب رئیس اول کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی بابیان اینکه باید از ظرفیت بازنشستگان در بخش‌های مشاوره‌ای استفاده شود، یادآور شد: انحصارگری برخی مدیران بازنشستگان امکان تربیت مدیران جوان و میانسال را از کشور سلب کردند.

■ جعفرزاده ایمن‌آبادی: حقوق کارگر پایمال شد

از سوی دیگر عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی گفت: باید خصوصی‌سازی و اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی به صورت واقعی انجام شود.

غلامعلی جعفرزاده ایمن‌آبادی با تأکید برلزوم حفظ منافع کارگران در شرکت‌های واگذار شده، گفت: در شرکت‌های اقماری بزرگ‌ترین تخلفات در زمینه عدم رعایت حقوق کارگری در مقایسه با شرکت‌های خصوصی انجام می‌شود.

■ فساد در خصوصی‌سازی پتروشیمی

رحیم زارع با اشاره به اینکه در نحوه اجرای خصوصی‌سازی بخش‌های مختلف فساد وجود دارد، گفت: در حوزه بازرگانی پتروشیمی واگذاری با قیمت ۱۲۰ میلیارد تومان انجام شده که مبلغ ۸۰ درصد آن به صورت اقساطی پرداخت شده است و سود سالانه این شرکت‌ها در شرایطی که هنوز پول ۸۰ درصد شرکت پرداخت نشده به جیب خریدار می‌رود.

وی تصریح کرد: شرکت بازرگانی پتروشیمی در زمانی واگذار شده که نرخ ارز تقریباً هزار و ۳۰۰ تومان بوده است و فقط دارای زمینی در شهرری بوده که بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان قیمت‌گذاری شده که با توجه به شرایط فعلی باید بیش از این رقم باشد. علاوه براین، این شرکت ۱۵ شعبه در خارج از کشور دارد و قیمت برند آن بیش از قیمت واگذاری است، همچنین قیمت دفتر مرکزی در تهران بیش از قیمت واگذاری است، شرکت حمل و نقل بازرگانی پتروشیمی نیز بیش از ۸۰ تانکر حمل بار دارد و خودش یک برند است و انتخاب مدیر آن هم قابل بحث و رسیدگی است. زارع با بیان اینکه نحوه پرداخت از سود خود شرکت نیز قابل تأمل است، تصریح کرد: از همه مهم‌تر نحوه واگذاری با شگرد خاصی به‌نام شرکت‌های اقماری است زیرا ادعا می‌کنند به‌نام شخص نیست ولی در گرفتن امتیاز عنوان می‌شود دولتی بوده اما زمانی که دستگاه نظارتی قصد رسیدگی دارند، اظهار می‌شود بخش خصوصی هستند.

■ فساد در قیمت‌گذاری و نحوه پرداخت

نماینده مردم آباده و بوانات در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه بر حقوق‌های غیرمتعارف و دریافتی‌های کلان در این زمینه نیز نظارت نمی‌شود، افزود: عملکرد منفی مدیران و به ویژه مدیرعامل فعلی مسکوت مانده به طوری که ۵۰۰ میلیون دلار کالا (بیش از هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان) به سه نفر هندی، پاکستانی و چینی فروخته‌اند که اثری از آنها نیست و تعهد چندانی هم نداده‌اند، لذا با یک حساب سرانگشتی قیمت این شرکت بیش از هزار میلیارد تومان بوده است از این رو باید سؤال کرد که آیا این نظام قیمت‌گذاری مشکل ندارد؟

وی اظهار کرد: نظام قیمت‌گذاری و نحوه پرداخت در حوزه خصوصی‌سازی و واگذاری دارای ابهامات است و باید نظارت بیشتری بر این بخش انجام شود. زارع با اشاره به اینکه برخی خریداران از طریق سودحاصله اقدام به پرداخت‌هایشان می‌کنند، ادامه داد: اجرای خصوصی‌سازی در دولت قبل و کنونی براساس برداشت‌ها و تفسیرهای افراد صورت گرفته و قانون اجرایی نشده است.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه بسیاری از افراد به اسم بخش خصوصی حقوق‌های نجومی دریافت می‌کنند، خاطرنشان کرد: برخی تخلفات از طریق شرکت‌های اقماری انجام می‌شود.

بانک

پشت‌پرده بسته ماندن ۷ نماد بانکی در بورس

مقابله بانک مرکزی با سود موهوم و عدم کفایت ذخایر بانک‌ها

گویا بسته بودن هفت نماد معاملاتی بانکی در بازار سرمایه دارای حواشی زیادی است و بی‌تعارف باید عنوان داشت که در پشت پرده، اختلاف هایی بین وزارت اقتصاد، سازمان بورس اوراق بهادار، بانک مرکزی، سازمان حسابرسی و بانک‌های مذکور شکل گرفته است که مشخص نیست دود این اختلاف در آخر به چشم سپرده‌گذار می‌رود یا سهامدار.

به گزارش «جوان»، در بهمن ماه سال ۹۴ بانک مرکزی دستورالعملی را به بانک‌ها ابلاغ و بانک‌ها را موظف به تهیه صورت‌های مالی براساس استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی(IFRS) کرد. بانک مرکزی در آن تاریخ تأکید داشت که با توجه به لغو تحریم‌ها و حضور گسترده‌تر بانک‌ها در مجامع بین‌المللی، تطبیق صورت‌های مالی در شبکه بانکی با استانداردهای بین‌المللی جزو الزامات اولیه بانک‌ها به شمار رفته و برای شفاف‌سازی صورت‌های مالی آنها همچنین تسهیل امور برای برقراری ارتباط با بانک‌های خارجی و ایجاد روابط کارگزاری گسترده ضروری است.

علاوه بر دستورالعمل شرکت جدید صورت‌های مالی، بانک مرکزی دستورالعمل‌هایی را به مجمع بانک‌ها ارسال کرد که عملاً مجمع برخی از بانک‌های بورسی را به تنفس برد، در این بین پشت پرده هرچه هست اما سهامداران بانک‌های بورسی که نمادشان متوقف است این روزها به شدت خشمگین هستند زیرا پول آنها با این اوضاع عملاً بلوکه شده است. نماد معاملاتی هفت نماد بانکی بیش از سه ماه است که در بازار سرمایه متوقف شده و با توجه به درگیری‌های پشت پرده گویا امیدی به بازگشایی زود هنگام این نمادها نیست و شاید همین بسته بودن این نمادهای بانکی و همچنین حواشی پشت پرده این نمادها و از همه مهم‌تر حواشی صورت‌های مالی این بانک‌ها موجب جابه‌جایی در هیئت مدیره چندین بانک نیز شود.

رئیس کل بانک مرکزی اخیراً درباره بسته بودن نمادهای بانکی در بورس با اشاره به عملکرد برخی بانک‌ها اظهار کرد: سیاست بانک مرکزی مقابله با نشان دادن سود موهوم و عدم کفایت ذخایر بانک‌هاست. بانک مرکزی به این مسائل حساس است و نمی‌گذارد که بانک‌ها هر اقدامی که خود صلاح بدانند را انجام دهند، لذا بانک مرکزی به دنبال شفافیت بیشتر، دستورالعملی را صادر کرد و انتظار دارد که فضای بهتری برای اطلاع‌رسانی پیش بیاید.

ولی‌الله سیف درخصوص چگونگی کنترل بر بانک‌ها گفت: همواره دغدغه اصلی بانک مرکزی دقت در تقسیم سود مشاع در بین سپرده‌گذاران و سهامداران بوده و این بار نیز همان رویه قدیم را ادامه داده است.

رئیس کل بانک مرکزی در پاسخ به پرسشی درخصوص بازگشایی نمادهای بانکی در بازار سرمایه گفت: بانک مرکزی درخصوص بازگشایی نماد بانک‌ها در بورس هیچ مشکلی نداشته و این پرسش را باید سازمان بورس پاسخگو باشد.

از سخنان سیف مشخص است که گویا بانک مرکزی به اتفاقات موجود در برخی بانک‌ها حساس شده و باید دید چرا تاکنون حساس نبوده است و دلیل این حساسیت مهره چینی در بانک‌هاست یا اینکه واقعاً قصد واقعی‌سازی مطالبات سوخت شده بانک‌ها را دارد و می‌خواهد شفافیت را در این بانک‌ها مستقر کند.

■ دردسرهای استانداردسازی صورت‌های مالی

این سخنان رئیس بانک مرکزی درحالی مطرح می‌شود که دادوستد هفت نماد بانکی بیش از ۳ماه است که در بازار سرمایه متوقف شده و در حال حاضر در کوتاه‌مدت امیدی به بازگشایی این نمادها در بازار سرمایه وجود ندارد. براساس این گزارش، نماد بانک ملت از تاریخ ۲۷تیر ماه، بانک سینا از ۲۸تیر ماه، بانک صادرات، بانک دی و بانک تجارت از ۲۹تیر ماه، بانک گردشگری از ۲۴مرداد ماه و پست بانک از دوم شهریور سال جاری متوقف شده و تاکنون بسته‌اند.

اگرچه در مرداد ماه سال جاری جلسه‌ای میان نمایندگان وزارت اقتصاد، سازمان حسابرسی، بانک مرکزی و سازمان بورس برای بازگشایی نمادهای متوقف شده بانکی برگزار و در آن تاریخ اعلام شد که مجوز برگزاری مجامع آنها صادر شده اما با وجود بیش از سه ماه از آن تاریخ هنوز اتفاق خاصی رخ نداده است.

■ واکنش‌های سازمان بورس

در همین رابطه چندی پیش رئیس اداره نظارت بر ناشران بورسی گفته بود که سازمان بورس به‌طور جدی پیگیر بازگشایی نمادهای بانکی است تا سرمایه‌های مردم در این نمادها حبس نشود اما در هر صورت برخی مشکلات در این نمادها فراتر از سازمان بورس است.

گزیده خبر

برق خانگی دوباره گران شد

با وجود اینکه هیچ اطلاع‌رسانی در خصوص افزایش تعرفه‌های برق در سال جاری از سوی مسئولان وزارت نیرو صورت نگرفته است، تعرفه برق برای سومین بار در دولت یازدهم و در سال ۹۵ با افزایش ۱۰ درصدی نسبت به سال ۹۴ اعمال شد.

به گزارش تسنیم، در طول فعالیت دولت یازدهم تا نیمه سال جاری، دوبار تعرفه مصرف برق افزایش یافته است. یک بار در اسفند سال ۹۲ افزایش ۲۴ درصدی تعرفه مصرفی برق خانگی تصویب و از ابتدای سال ۹۳ اجرایی شد و یکبار در اسفند سال ۹۳ افزایش ۱۰ درصدی تعرفه برق خانگی از ابتدای اسفند ۹۳ اجرا و در قبوض منتشر شده در سال ۹۴ اعمال شد. اکنون سومین مرحله افزایش تعرفه‌های برق خانگی اجرایی شده و تمامی پله‌های مصرف برق در قبوض، به میزان ۱۰ درصد افزایش یافته است.

ادغام مخابرات با همراه اول مجوز سازمان خصوصی‌سازی را می‌خواهد

مشاور سازمان خصوصی‌سازی گفت: تجربه ادغام دو شرکت بورسی مانند مخابرات و همراه اول را تاکنون نداشته‌ایم و اگر مخابرات قصد ادغام دارد باید پیش از هرکاری سازمان خصوصی‌سازی را در جریان بگذارد.

جعفر سبحانی گفت: پیش از هر اقدامی با توجه به اینکه هر دو شرکت به صورت مستقل در بورس عرضه شده‌اند باید بورس را نسبت به این تصمیم مجاب کنند.

وی افزود: قطعاً در این مسیر سازمان بورس به مخابرات می‌گوید تا از سازمان خصوصی‌سازی مجوزهای لازم را دریافت کند چراکه بدون مجوز از ما نمی‌توانند ادغام را انجام دهند.

او خاطر نشان کرد: زمانی که مخابرات به بخش خصوصی واگذار شد به همراه شرکت ارتباطات سیار و ۳۰ مخابرات استانی بود و حالا هم اگر این هلدینگ در نظر داشته باشد تا همراه اول را به صورت یکپارچه با خود وارد بورس کند باید مجوزهای لازم را دریافت کند.

مشاور سازمان خصوصی‌سازی بار دیگر تصریح کرد: تاکنون تجربه‌ای اینچنینی در ادغام نداشته‌ایم اما چون مخابرات در قالب هلدینگ استانی‌ها و همراه اول است و سهام آن در قالب بلوک، مشتری حقیقی و حقوقی فروخته شده است، لذا اگر بخواهد هرگونه تغییری در مالکیت و اساسنامه شرکت‌هایش بدهد باید حتماً مجوز سازمان خصوصی‌سازی را داشته باشد.